

Sveriges Ingenjörer

Box 1419, 111 84 Stockholm
Besöksadress Malmskillnadsgatan 48
Telefon 08-613 80 00, fax 08-796 71 02
info@sverigesingenjorer.se
www.sverigesingenjorer.se

YTTRANDE

2010-12-14	Vårt Dnr:	Rnr 61.10
Ert datum	Ert Dnr.	Rnr 61.10
2010-10-18		

SACO
Ossian
Wennström och
Åke Zettermark

EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare (SOU 2010:63)

Sammanfattning av förslaget

Utredningen ger förslag på hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG vars syfte är att motverka olaglig invandring till den Europeiska unionen ska genomföras i svensk rätt.

Förslaget innebär bland annat att överträdelse mot förbudet att anställa tredjelandsmedborgare som saknar rätt att vistas i landet ska kunna medföra att arbetsgivare åläggs olika administrativa, finansiella och straffrättsliga sanktioner. Förslaget innebär även att arbetsgivare åläggs att innan anställningen påbörjas kontrollera att tredjelandsmedborgare har giltigt uppehållstillstånd eller motsvarande handlingar, spara en kopia av handlingen och underrätta behörig myndighet. Förslag på behörig myndighet dit arbetsgivaren ska lämna in underrättelse är Skatteverket.

En del av direktivet tar upp att landet ska se till att det genomförs effektiva och lämpliga inspektioner för att kontrollera anställning av tredjelandsmedborgare som vistas här olagligt. Utredningen förslår inga förändringar av de insatser som redan idag genomförs.

Sammanfattande synpunkter på utredarens förslag

Sveriges Ingenjörer är tydligt för att underlätta rörlighet över gränser och det oavsett konjunkturläge. Den ståndpunkten har vi oberoende av om hur invandring sker till Sverige. Vi betonar samtidigt vikten av att regler på svensk arbetsmarknad ska följas och att exempelvis erbjudna löner och anställningsvillkor följer kollektivavtal eller praxis inom svensk bransch. Vi ställer oss därför tveksamma till utredningens förslag som riktar sig till att specifikt för tredjelandsmedborgare säkerställa att de erbjuds löner och anställningsvillkor som följer kollektivavtal eller praxis på svensk arbetsmarknad. Vi ser inga hinder att dessa förslag kan gälla alla som verkar inom svensk arbetsmarknad. Skulle förslagen riktas till alla innebär det att den diskriminerande effekten skulle minimeras.

Vi anser att utredaren lägger alltför stor betydelse vid arbetstillstånd som kontrollfunktion och det samtidigt som utredningen saknar uppgifter om antalet personer som är undantagna kravet på arbetstillstånd. Enligt Migrationsverkets siffror är antalet beviljade arbetstillstånd drygt 14 000 per år. Den siffran ska jämföras med utredarens siffra för uppskattat antal tredjelandsmedborgare där arbetsgivaren behöver lämna underrättelse till myndighet. Utredaren nämner antalet till knappt 70 000 per år. Vi önskar här en mer uttömmande utredning av antal tredjelandsmedborgare och hur många av dessa som är undantagna från kravet på arbetstillstånd och hur många som har permanent uppehållstillstånd.

Sveriges Ingenjörer har i sak ingen invändning mot det föreslagna sanktionssystemet.

Utredaren gör här en gedigen rättsutredning som kan stärka rättsläget för tredjelandsmedborgare som vistas i landet olagligt. Det tillsammans med utredarens förslag kan vid rättstillämpning ge ett bättre skydd för denna grupp. Dock saknar vi i utredningen en tydlig markering av denna grupps rättigheter att fritt ansluta sig till facklig organisation.

När det gäller frågor som har anknytning till ett förenklat klagomålsförfarande ser vi inget hinder att vidare utreda om ett inrättande av viss myndighet för att bistå vid sådan hantering.

Som nämns i utredningen kommer troligen den föreslagna kontroll- och underrättelseskyldigheten för arbetsgivaren ha en begränsad nytta för att upptäcka tredjelandsmedborgare som vistas i landet olagligt. Inspektion är det som troligen kommer vara nödvändigt för att effektivt kontrollera anställningar av tredjelandsmedborgare som vistas i landet olagligt. Vi önskar här att Migrationsverket får ett tydligare mandat att följa upp sina beviljade beslut.

Det finns inget förslag men dock en viss hänvisning till att arbetsmarknadens parter kan ha en viktig roll i svensk inspektion för att bevaka arbetsvillkor och andra förhållanden. Vi har varit tydliga att som förbund inte ta på oss den rollen. Vi anser att utövande av inspektion enbart är en fråga för staten och att insatser inom detta område ska vara frågor för myndigheter att handskas med.

I detta ärende har Peter Larsson beslutat. Magnus Skagerfält har varit föredragande.

Sveriges Ingenjörer

Peter Larsson
Samhällspolitisk direktör

Magnus Skagerfält
Sakkunnig

